

ΝΑΙ ΡΕ!
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ!

Νοέμβρης 2016
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΑΚΤΩΝ
syspirosiatakton.org

Το κυπριακό πρόβλημα αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί ένα θέμα διαμοιρασμού της εξουσίας μεταξύ των πολιτικών ελίτ αλλά ταυτόχρονα και ένα πρόβλημα σύγκρουσης των εθνικιστικών ιδεολογιών. Ως αντιεξουσιαστές και αντιεξουσιάστριες θεωρούμε ότι η επίλυση του μας αφορά, γιατί επηρεάζει αρνητικά την καθημερινότητά μας, την κοινωνία και τις σχέσεις μας, την πολιτική δράση και τους αγώνες μας. Εναντιωνόμαστε στα συρματοπλέγματα που διαχωρίζουν το νησί, στα τείχη μεταξύ των ανθρώπων και στα εμπόδια που θέτει η ύπαρξη του Κυπριακού στην κοινωνική πρόοδο και στη ριζοσπαστική δράση. Αναγνωρίζουμε τις προοπτικές που θα δημιουργήσει η επίλυσή του, και την δυναμική που θα ανοίξει για την υπέρβαση της ηγεμονίας των εθνικιστικών ιδεολογιών, και την αναίρεση της γεωγραφικής διαίρεσης του νησιού.

Το κυπριακό πρόβλημα μονοπωλεί τον πολιτικό λόγο και την πολιτική σκηνή του νησιού για δεκαετίες. Η ανάδυση των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικισμών και η κατασκευή του Κυπριακού που τη δεκαετία του 1950 και μετά, ουσιαστικά σηματοδοτεί έναν αντιδραστικό κοινωνικό-πολιτικό σχηματισμό, μέσω της επιβολής ενός εθνοκεντρικού, συντηρητικού και φιλελεύθερου πολιτικού λόγου. Έτσι, παραγκωνίστηκαν οι εργατικές διεκδικήσεις και οι ταξικοί αγώνες της περιόδου του 1920-50, οδηγήθηκαν σε σύγκρουση οι δυο μεγαλύτερες πληθυσμιακά κοινότητες και σε περιθωριοποίηση, απομόνωση ή/και ενσωμάτωση οι υπόλοιπες. Παράλληλα, τα αιτήματα σύνδεσης με τις «μητέρες πατρίδες» και τους «εθνικούς κορμούς», της «Ενώσεως» από τη μια και του «Ταξίμ» από την άλλη, σταδιακά οδήγησαν στη δημιουργία και κυριαρχία στρατιωτικών και παραστρατιωτικών ομάδων, στις διακοινοτικές ταραχές, στους «θύλακες» και τελικά στο πραξικόπημα, την εισβολή και τη διχοτόμηση του νησιού.

Μετά την απογοήτευση του 2004 και του 2010 ακολούθησε μια στασιμότητα, όχι μόνο σε επίπεδο συνομιλιών, αλλά και σε επίπεδο δικοινοτικών και διακοινοτικών αγώνων. Παρόλα αυτά, κάποια κομμάτια της κοινωνίας συνέχισαν με συνέπεια να διεκδικούν κοινό χώρο προσβλέποντας σε ένα κοινό μέλλον. Οι διαδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων το 2011, το κίνημα του Occupy μεταξύ 2011-12 και πολλές κοινές αντιμιλιταριστικές, εκπαιδευτικές και περιβαλλοντικές δράσεις κράτησαν τις γέφυρες της επανένωσης ανοικτές. Σήμερα βρισκόμαστε στο μέσο διαπραγματεύσεων για την επίλυση του Κυπριακού και ενδεχομένως λίγο πριν από μία πολύ κρίσιμη στιγμή που θα οδηγήσει είτε σε ένα ναυάγιο, είτε σε ένα προτεινόμενο σχέδιο που θα τεθεί σε δημοψήφισμα. Εμείς θεωρούμε πως έχουμε ευθύνη να πάρουμε δημόσια θέση απέναντι στους αντιομοσπονδιακούς, και να υποστηρίξουμε την ομοσπονδιακή επανένωση.

Πιστεύουμε πως η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ) είναι κάτι περισσότερο από απαραίτητη. Η ιστορική αποτυχία του ενιαίου κράτους με την επιβολή της πλειοψηφίας πάνω στη μειοψηφία στη βάση εθνοτικών κριτηρίων είναι ένα αδιέξοδο που όξυνε την αντιπαράθεση των δύο κοινοτήτων και που οδήγησε στη διαίρεση του νησιού. Η λογική της συνέχισης της στήριξης του ενιαίου κράτους οδηγεί στην αποδοχή τετελεσμένων γεγονότων και κατ' επέκταση στη διχοτόμηση, ενώ ταυτόχρονα αδυνατεί να αντιληφθεί τα λάθη και τις αποτυχίες της πλειοψηφίας. Σε αντίθεση με τους θιασώτες -διαφόρων αποχρώσεων- του ενιαίου κράτους, εμείς θεωρούμε ότι «ρατσιστικό» είναι το ενιαίο κράτος, η αρχή της πλειοψηφίας και η αρχή του «ένας άνθρωπος, μία ψήφος», αφού πάντοτε οδηγεί στην περιθωριοποίηση των μειοψηφιών - όχι μόνο των εθνικών- και δημιουργεί πολιτικούς και κοινωνικούς αποκλεισμούς. Είναι καιρός η πλειοψηφική ε/κ κοινότητα να αναγνωρίσει από τη μια το προνόμιο που έχει να μονοπωλεί το «νόμιμο» κράτος τόσα χρόνια, και από την άλλη, την απομόνωση της τ/κ κοινότητας σε ένα καθεστώς που την καθιστούσε αόρατη στον παγκόσμιο χάρτη.

Υποστηρίζουμε την ΔΔΟ όχι ως ένα «οδυνηρό συμβιβασμό στον οποίο εξαναγκαζόμαστε για να γλυτώσουμε που τη διχοτόμηση» αλλά ως ιδεατή θεσμική λύση [Τραϊνό, Βαγόνι 10ο «Γιατί ακόμα και αν δεν υπήρχε ομοσπονδία θα έπρεπε να την εφεύρουμε»], γιατί αναγνωρίζει την ιστορική, γεωγραφική και πολιτική πραγματικότητα, δίνει αυτονομία στις κοινότητες, αλλά και κοινό χώρο συνύπαρξης για όσους και όσες δεν εντάσσονται ούτε αναγνωρίζουν τις εθνικές ταυτότητες, γιατί τότε θα έχουμε την ευκαιρία να επαναορίσουμε κατά κάποιο τρόπο την έννοια «της εαυτής» και «της άλλης», την έννοια των συνόρων και θα μπορέσουμε με αυτό τον τρόπο να δημιουργήσουμε νέες ταυτότητες. Ταυτότητες που δεν θα στηρίζονται στους αποκλεισμούς αλλά θα είναι σχεσιακές, αφού δεν θα λειτουργούν στη βάση διαχωριστικών δίπολων, αλλά θα διαμορφώνονται και θα μεταμορφώνονται στη βάση των σχέσεων και των επαφών που θα δημιουργούμε τόσο μεταξύ μας όσο και με τα πάντα γύρω μας.

Από την άλλη, δεν έχουμε καμία ψευδαίσθηση ότι με την λύση θα ξεπεραστούν ως διά μαγείας οι εθνοκοινωνικές διαφορές. Θεωρούμε ότι η λύση είναι κάτι περισσότερο και πέρα από μία υπογραφή. Είναι διαδικασία που προηγείται και έπεται της υπογραφής, και η οποία προϋποθέτει την ανάδειξη ενός άλλου αφηγήματος και κυρίως μιας άλλης πραγματικότητας που υπερβαίνει τα σύνορα και τον εθνοκεντρισμό. Η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος θα αποτελέσει ένα ρήγμα στην κυρίαρχη τάξη πραγμάτων, πράγμα που θα μας επιτρέψει να βρεθούμε, να σκεφτούμε και να δράσουμε σε ένα άλλο πλαίσιο. Η διαίρεση δεν θα λειτουργεί πλέον ως ένα πρόσχημα για να δικαιολογηθεί οποιοδήποτε μέτρο στρέφεται ενάντια στα κοινά λαϊκά συμφέροντα και θα σταματήσει να υφίσταται το καθεστώς έκτακτης ανάγκης, το νομικό σόφισμα στο οποίο στηρίζεται η δράση της ελληνοκυπριακής ελίτ από το 1964 και μετά. Η ενοποίηση του γεωγραφικού χώρου και το νέο πλαίσιο συνύπαρξης που θα δημιουργηθεί, θα διευκολύνει ταυτόχρονα τους κοινούς μας αγώνες, οι οποίοι θα ισχυροποιηθούν και θα γίνουν πιο αποτελεσματικοί.

Πλέον, οι δυο κοινότητες στην Κύπρο θα έχουν περισσότερη ελευθερία και με δεδομένη τη μείωση της εξάρτησης της τ/κ κοινότητας από την Τουρκία, θα υπάρχει πιο πολύς χώρος για τη συγκρότηση κοινών, δικοινωνικών μετώπων υπεράσπισης της ανεξαρτησίας κόντρα στις «μητέρες πατρίδες», αλλά και στις βρετανικές βάσεις.

Η λύση του κυπριακού θα αποτελέσει την πιο μεγάλη ήττα του милитарισμού και των θιασωτών του, οι οποίοι έβγαζαν τόσα χρόνια και πραγματικό οικονομικό κέρδος και πολιτική υπεραξία μέσα από τη συντήρηση μιας εμπόλεμης κατάστασης στο νησί. Πέρα, όμως, από την άμεση αποστρατικοποίηση της χώρας με την κατάργηση όλων των στρατών, πιο μακροπρόθεσμα θα μας δώσει εκείνο το πλαίσιο για να παλέψουμε ενάντια στη στρατικοποίηση που κυριαρχεί πλέον σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας, στην πατριαρχία και τον σεξισμό πάνω στα οποία στηρίζεται αλλά και αναπαράγει ο милитарισμός.

Ταυτόχρονα, ακόμα και αν τα εκπαιδευτικά συστήματα εξακολουθήσουν να είναι χωριστά, η επανένωση της χώρας θα δώσει την ευκαιρία να ξεκινήσει ένας ουσιαστικός διάλογος –και στο εσωτερικό των κοινοτήτων και μεταξύ τους– με στόχο μια παιδεία απελευθερωμένη από τον εθνικισμό, το ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία και τον ηγεμονικό λόγο της Εκκλησίας. Σε μία επανενωμένη χώρα, παροξυσμοί όπως η επιστολή της μάνας που ζητά την εξαίρεση του παιδιού της από την διδασκαλία τ/κ ποίησης, θα πέφτουν στο κενό, μιας και η καλλιέργεια κουλτούρας ειρηνικής συμβίωσης δεν θα είναι μόνο στόχος, αλλά και γενικευμένη ανάγκη.

Ο αγώνας για εκκοσμίκευση, όχι μόνο της παιδείας αλλά και όλων των επιπέδων του κράτους και της κοινωνίας, θα μπορεί πλέον να γίνεται από κοινού και ο κοσμικός χαρακτήρας της τ/κ κοινότητας θα αποτελέσει σημαντικό στήριγμα και για τους υπερασπιστές της κοσμικότητας στην ε/κ κοινότητα. Δηλώσεις που γίνονται συχνά από τον επικεφαλής της Εκκλησίας για θέματα φύλου και σεξουαλικότητας για παράδειγμα, θα κρίνονται σε επίπεδο

ομοσπονδιακό και όχι μόνο στο εσωτερικό της ε/κ κοινότητας, και θα τυχαίνουν περαιτέρω κριτικής.

Οι αγώνες που δίνουμε ενάντια στην αποξένωση των κοινών, την υφαρπαγή γης και την καταστροφή του περιβάλλοντος θα γίνονται σε ένα άλλο, πιο ευρύ πλαίσιο. Πλέον, οι δράσεις ενάντια στην περιβαλλοντική καταστροφή, για παράδειγμα στον Πενταδάκτυλο και στην Αντρολύκου, στην Καρπασία και στον Ακάμα, θα γίνονται ενιαία και θα έχουν τον ίδιο στόχο: τις νεοφιλελεύθερες, αντί- περιβαλλοντικές πολιτικές του ομόσπονδου κράτους ή επιχειρηματιών που θα έχουν την κάλυψη του κράτους.

Προσδοκούμε αυτούς τους αγώνες να τους δίνουμε από κοινού μαζί με, και για, όλους τους κατοίκους του νησιού, σε όποιο κρατίδιο και να ζουν, είτε τους αποκαλούν «λαθρομετανάστες» και «αθίγγανους», είτε «εποίκους» και «καλαμαράες».

Η έννοια των «δικαιωμάτων» ήταν και θα είναι ένας από τους κεντρικούς, αν όχι ο κεντρικός άξονας στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων. Τόσο η απορριπτική όσο και η νεοφιλελεύθερη ομοσπονδιακή πτέρυγα εστιάζουν στο ατομικό δικαίωμα (κυρίως) της ιδιοκτησίας από την μία, και στα κοινά οικονομικά συμφέροντα που θα επιφέρει μια λύση από την άλλη. Σε αυτό το πλαίσιο, το κυπριακό πρόβλημα και η λύση του (ή μη), αναδύεται μέσα από οικονομικά συμφέροντα και μια νεοφιλελεύθερη λογική. Τα «κοινά» μας (Commons), όπως προωθούνται στην κοινωνία από τις πολιτικές και οικονομικές ελίτ, προσφέρουν μια λύση βασισμένη στο ότι τα «κοινά» μας συμφέροντα μπορούν να είναι μόνο εκείνα τα συμφέροντα που είναι πρωτίστως οικονομικά. Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα στην περίπτωση των υδρογονανθράκων, των οποίων η εξόρυξη και η εκμετάλλευση παρουσιάζεται συστηματικά ως ο καταλύτης για την εξεύρεση μιας βιώσιμης λύσης από την μία, και ως το απόθεμα το οποίο θα μας βγάλει από την κρίση από την άλλη. Για εμάς, η έννοια του «κοινού», έχει να κάνει με ένα νέο φαντασιακό που δημιουργείται. Είναι ένα αμάλγαμα από ιδέες και συνειδήσεις, οι οποίες αναδύονται μέσα από μία νέα αντίληψη του «κοινού», γεωγραφικού, οικολογικού, ιστορικού, κοινωνικού και πολιτιστικού, τα οποία, αν και κάποια από αυτά υπήρχαν και πριν από το 1960, όπως οι κοινοί εργατικοί αγώνες και οι μαζικές απεργίες που κορυφώθηκαν το 1948, τώρα, αναβιώνουν ή δημιουργούνται από παλιές και νέες γενιές. Είναι αυτό το καινούργιο φαντασιακό που θεωρούμε ότι σταδιακά θα οδηγήσει στη συνύπαρξη των ανθρώπων τόσο μεταξύ της μίας κοινότητας με την άλλη, όσο και μεταξύ της ευρύτερης κοινωνίας με το φυσικό και αστικό της περιβάλλον.

Προφανώς, μετά τη λύση δεν θα περάσουμε σε μια μετά-κρατική κατάσταση. Θα συνεχίσουμε να ζούμε σ' ένα κράτος, το οποίο θα λειτουργεί μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα, θα καλείται να ανταποκριθεί μέσα σε συγκεκριμένες γεωπολιτικές συνθήκες και θα χρησιμοποιεί όλους τους μηχανισμούς που έχει στη διάθεσή του για να επιβάλει την εξουσία του στο εσωτερικό του. Ξέρουμε ότι θα χρειαστεί να δώσουμε αγώνες ενάντια στις πολιτικές τόσο του κεντρικού κράτους όσο και των κρατιδίων.

Και θα το κάνουμε, όλες και όλοι μαζί πλέον.

Νοέμβρης 2016,

Συσπείρωση Ατάκτων